μιὰ ἀτομική του περιουσία... Μέσα σὲ λίγους μῆνες, εἶχε γίνει ἕνας ἀπὸ τοὺς οἰκονομικοὺς στυλοβάτες τῆς Γαλλίας. Ἦταν μέτοχος σὲ διάφορες ἑταιρεῖες καὶ οἱ ὑπουργοὶ ἐπιζητοῦσανε τὴ φιλία του...

Μὰ ὅσο περνοῦσαν τὰ χρόνια, μιὰ βαρειὰ ἀγωνία ἄρχισε νὰ πιέζη τὴν ψυχὴ τοῦ Φιλίππου. Ἡ σκέψι ὅτι θἀρχότανε μιὰ μέρα ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ πάη στὸ ραντεβοῦ ποὺ τοῦ ἔδωσε ὁ Πέτρος Ραμιὲ καὶ νὰ τοῦ παραχωρήση ὅλα τ' ἀγαθὰ ποὺ τ' ἀπέκτησε μὲ τόσο κόπο, ἔκανε τὸ μυαλό του νὰ σαλεύη...

Τὰ φύλλα τοῦ ἡμερολογίου πετοῦσαν ἕνα-ἕνα...

Κι' ἔφτασε, τέλος, ἡ μέρα τῆς μοιραίας κ·ὶ ἀναπόφευκτης συναντήσεως. Ὁ Φίλιππος βρισκότανε σὲ νευρικὴ ἔξαψι. Δὲν ἤξερε πειὰ οὔτε τί ἔλεγε, οὔτε τί ἔκανε... Καὶ κανεὶς ἀπὸ τοὺς φίλους του καὶ τοὺς ὑπαλλήλους του δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβη τὴν ἀφορμὴ τῆς ξαφνικῆς ἀλλαγῆς του.

Τὸ ὡρισμένο βράδυ, ὁ Φίλιππος πρὶν πάει στὸ ραντεβοῦ, ἔβαλε στὴν τσέπη του ἕνα περίστροφο, χωρὶς νὰ ξέρη οὔτε ὁ ἴδιος τὸ γιατί. Τὰ χείλη του ψιθύρισαν μηχανικὰ τὰ τρομερὰ λόγια :

—"Αν ὁ Ραμιὲ ζῆ ἀκόμα καὶ ἔρθει ἀπόψε, ἂν ἀποφασίσει νὰ νεκραναστηθῆ, τόσο τὸ χειρότερο γι' αὐτόν!..

Μόλις ὁ Φίλιππος ἔφτασε στὸ μέρος τῆς συνεντεύξεως, εἶδε μιὰ σκια νὰ στέκεται ἀκίνητη στὴ γέφυρα...

—Λυτὸς εἶνε μήπως ; ἀναρωτήθηκε ὁ Ντυνουά.

Κρύφτηκε πίσω ἀπὸ ἕνα δέντρο καὶ κύτταξε προσεκτικώτερα τὸν ἄγνωστο... Δὲν δυσκολεύτηκε νὰ τὸν ἀναγνωρίση.

—Αὐτὸς εἶνε!.. βρυχήθηκε.

Κι' ἔσφιξε μὲ λύσσα τὶς γροθιές του...

Ὁ Πέτρος Ραμιὲ ἐξακολουθοῦσε νὰ στέκεται ἀκίνητος, περιμένοντας τὸ Φίλιππο. Θὰ εἶχε πληροφορηθῆ, χωρὶς ἀμφιβολία, τὶς ἐπιτυχίες τοῦ Ντυνουὰ καὶ θὰ ἤρθε γιὰ νὰ ξαναπάρη τὴν παληά του θέσι, νὰ βάλη στὸ χέρι τὴν περιουσία ποὺ σχημάτισε ὁ Φίλιππος μὲ τὴν ὑπεράνθρωπη δραστηριότητά του.

—"Οχι, ὄχι! γρύλλισε ὁ Ντυνουὰ ἀνάμεσα στὰ δόντια του. Δὲν θὰ γίνη αὐτό!

Καὶ ἔβγαλε, μὲ ἀποφασιστικὴ χειρονομία, τὸ περίστροφο ἀπὸ τὴν τσέπη του.

"Ενας πυροβολισμὸς ἀκούστηκε μέσ' στὴ νύχτα.

Ἡ σκιὰ ἔκανε μερικὰ βήματα ἐδῶ καὶ κεῖ, σὰν μεθυσμένη, καὶ ὕστερα ἔπεσε βαρειὰ κάτω...

***

Ὁ Φίλιππος ἔρριξε μιὰ ματιὰ γύρω του. Ψυχὴ ζωντανὴ δὲν φαινόταν ἐκεῖ κοντά. Πλησίασε τὸν Πέτρο Ραμιέ, ἔσκυψε πάνω του καί, ἀφοῦ βεβαιώθηκε πὼς ἦταν νεκρός, ἔψαξε στὶς τσέπες του καὶ τοῦ πῆρε ὅλα τὰ χαρτιά. Σ' ἕναν ὅμως ἀπὸ τοὺς φακέλλους, διέκρινε τὸ ὄνομά του. Τί τοῦ ἔγραφε ἄραγε ὁ νεκρός;

Ὁ Φίλιππος προχώρησε, ἀφηρημένος, στάθηκε κάτω ἀπὸ ἕνα γκάζι καὶ διάβασε τὴν ἐπιστολὴ τοῦ Ραμιέ :

«Ἀγαπητέ μου φίλε,

»Παρακολούθησα ἀπὸ μακρυὰ τὶς προσπάθειές σου καὶ χάρηκα μὲ τοὺς θριάμβους σου... Ὕστερ' ἀπὸ ὥριμες σκέψεις, κατέληξα στὸ συμπέρασμα ὅτι ἀσφαλῶς δὲν θὰ θέλης νὰ μὲ ξαναδῆς μπροστά σου.... Ἴσως μάλιστα καὶ νὰ μὴν ἔλθης στὸ ραντεβοῦ ποὺ δώσαμε.... Αὐτὸ ὅμως δὲν μ' ἐνδιαφέρει καὶ πολύ... Ἂν δὲν σὲ δῶ σήμερα, θὰ σοῦ στείλω αὐτὸ τὸ γράμμα, γιὰ νὰ σὲ πληροφορήσω ὅτι σοῦ ἀφήνω τὴ θέσι ποὺ δημιούργησες μὲ τὴν ἐργασία καὶ μὲ τὴν ἱκανότητά σου.... Ὅσο γιὰ μένα, θὰ κρατήσω τὴν ἐργασία ποὺ κάνω τώρα... Δὲν ἔχω βέβαια μεγάλα κέρδη, ἐκεῖνα ὅμως ποὺ βγάζω μοῦ ἐπιτρέπουν νὰ ζῶ ἄνετα... Δὲν ἐπιθυμῶ τίποτε περισσότερο σ' αὐτὸν τὸν κόσμο, στὸν ὁποῖο δοκίμασα τόσες ἀπογοητεύσεις... Μεῖνε, λοιπόν, Πέτρος Ραμιὲ καὶ....ζῆσε εὐτυχισμένος ! Ἀντίο γιὰ πάντα !...».

Ὁ Φίλιππος Ντυνουὰ στάθηκε ἄλαλος καὶ μαρμαρωμένος, κυττάζοντας μὲ θολὰ βλέμματα τὸ γράμμα... Ἦταν τόση ἡ ἀποχαύνωσί του, ὥστε δὲν ἀντελήφθη δυὸ ἀστυφύλακες ποὺ ἔψαγναν δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ γιὰ νὰ βροῦν ἐκεῖνον ποὺ σκότωσε ἕναν ἄγνωστο...

Καὶ ὅταν τὸν συνέλαβαν, ὁ Φίλιππος τοὺς ἄφησε νὰ τοῦ περάσουν τὶς χειροπέδες καὶ νὰ τὸν τραβήξουν μαζύ τους, χωρὶς νὰ τοὺς φέρη καμμιὰ ἀντίστασι, ἀνίκανος νὰ διατυπώση καὶ τὴν παραμικρὴ σκέψι...

CLAUDE ORVAL

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΑΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΘΕΟΤΟΚΗ

Ἕνας εὐπατρίδης πολιτικός. Φαινόμενον ὑπηρέτου τοῦ Κράτους. Ὅπου κ' οἱ ἀντίπαλοί του ἀναγνωρίζευν τὴν ἀξία τοῦ Θεοτόκη. Ὁ διάδοχος τοῦ Τρικούπη. Ἡ λατρεία τῶν Κερκυραίων στὸ Θεοτόκη. Ὁ πονόψυχος καὶ φιλάνθρωπος πολιτικός. Οἱ ἐστεμμένοι φίλοι τοῦ Θεοτόκη, κτλ. κτλ.

Ὁ ἀείμνηστος πρωθυπουργὸς Γεώργιος Θεοτόκης ἦταν ὑπόδειγμα πραγματικοῦ εὐπατρίδου. Διαχρινόταν γιὰ τὴν εὐγένεια τῶν τρόπων του, ποτὲ δὲν παρεφέρετο κ' ἐσέβετο πάντοτε τοὺς πολιτικοὺς ἀντιπάλους του.

Στὴν ἀρχὴ τῆς πολιτικῆς του δράσεως ἦταν ἀντιτρικουπικός. Αὐτὸ ὅμως δὲν τὸν ἐμπόδισε νὰ ὀργανώση ἀποθεωτικὴ ὑποδοχὴ στὸν μεγαλείτερο πολιτικὸ τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, τὸν Χαρίλαο Τρικούπη, ὅταν αὐτός, ὡς πρωθυπουργός, ἐπεσκέφθη τὴν Κέρκυρα, τῆς ὁποίας ὁ Θεοτόκης ἦταν τότε δήμαρχος.

Ὁ Θεοτόκης ἦταν ὄχι μόνον εὐγενής, ἀλλὰ καὶ ἐξαιρετικὰ μορφωμένος καὶ ὀξυδερκής. Ὁ Τρικούπης ἔμεινε τόσο γοητευμένος ἀπὸ τὴν γνωριμία του, ὥστε ὅταν γύρισε στὴν πρωτεύουσα, μιλοῦσε μ' ἐνθουσιασμὸ γιὰ τὸν **«ἄξιο δήμαρχο Κερκύρας»**. Κι' ὅταν ὁ Θεοτόκης ἐξελέγη γιὰ πρώτη φορὰ βουλευτὴς καὶ προσεχώρησε στὸ Τρικουπικὸ κόμμα, ὁ Τρικούπης τὸν ἔκανε ὑπουργό του. Ὡς ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν καὶ τῆς Παιδείας, ὁ Θεοτόκης ἔδειξε τόσο σπάνιες διοικητικὲς ἀρετές, ὥστε κ' αὐτοὶ ἀκόμα οἱ ἀντίπαλοί του, οἱ Δηληγιαννικοί, ἀναγκαστήκανε νὰ ὁμολογήσουν ὅτι ἦταν «φαινόμενον ὑπηρέτου τοῦ κράτους».

***

Ὁ Θεοτόκης ἦταν τολμηρὸς κ' εἶχε τὸ σθένος νὰ μὴν κρύβη ποτὲ τὶς ἀντιλήψεις του. Ἔλεγε, καθὼς λέει ὁ λαός, τὰ σῦκα - σῦκα καὶ τὴ σκάφη - σκάφη.

Στὰ 97, προκειμένου νὰ κηρυχθῆ ὁ πόλεμος, διεξήχθη μία θυελλώδης συζήτησις στὴ Βουλὴ μεταξὺ τῶν βουλευτῶν τοῦ Τρικουπικοῦ καὶ τοῦ Δηληγιαννικοῦ κόμματος. Τότε ὁ Θεοτόκης, στὴν ἀγόρευσί του, μολονότι τὰ θεωρεῖα ἦσαν γεμάτα ἀπὸ ἀξιωματικούς, δὲν ἐδίστασε νὰ χαρακτηρίση τὸν τότε στρατὸν ὡς **«ἀγέλην ἢν ὡδήγουν ἐπὶ σφαγήν»**.

***

Τίποτε δὲν ἔλεγε καὶ δὲν ἔκανε ὁ Θεοτόκης, χωρὶς προηγουμένως νὰ τὸ καλοσκεφθῆ. Ἡ παραμικρότερη ἐνέργειά του ἦταν συνδυασμένη μὲ τὸ σκοπό, στὸν ὁποῖον ἀπέβλεπε. Ἡ ὑποχώρησις ἦταν γι' αὐτὸν ἕνας ἀπὸ τοὺς τρόπους, ποὺ ὁδηγοῦν στὴν τελικὴ νίκη.

Ὅταν πέθανε ὁ Τρικούπης, γίνηκε σύσκεψις τῶν Τρικουπικῶν παραγόντων στὸ σπίτι τοῦ Ζέγγελη γιὰ τὴν ἐκλογὴ νέου ἀρχηγοῦ τοῦ κόμματος. Στὴν ἀρχηγία τοῦ κόμματος, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Θεοτόκη, ἀπέβλεπε κ' ὁ Στέφανος Δραγούμης, οἱ ὀπαδοί τοῦ ὁποίου μὲ μεγάλη δραστηριότητα προπαγανδίζανε γιὰ τὴν ἐκλογή του. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Θεοτόκης δὲν ἔκανε ἀνάλογες ἐνέργειες, ὁ Ἀλέξανδρος Φωτήλας τοῦ συνέστησε νὰ λάβη κ' αὐτὸς τὰ μέτρα του.

—"Οχι, ἀπάντησε στὸ φίλο του ὁ Θεοτόκης. Δὲν πρέπει νὰ φανέσω ὅταν ζητᾶς κάτι. Διότι δὲν τὸ ἐπιτυγχάνεις...

***

Ὁ Γεώργιος Θεοτόκης ἦταν ὁ ἄνθρωπος, στοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ὁρκιζόντουσαν τὰ τρία τέταρτα τῶν Κερκυραίων. Γιὰ τὴν ἀριστοκρατία μάλιστα τῆς Κερκύρας, τὰ λόγια τοῦ «σιὸρ Κόντε» ἦσαν, τολμοῦμε νὰ τὸ ποῦμε, «θεῖα ρήματα». Ἡ λατρεία αὐτὴ τῶν συμπατριωτῶν του εἶχε σκλαβώσει τὸν Θεοτόκη, ὥστε ὡς πολιτικὸς ἐφρόντισε νὰ ἐξωραίση τὴν Κέρκυρα, νὰ τὴν πλουτίση μ' ἕνα πλῆθος δρόμων καὶ νὰ τὴν κάνη ἕνα ἀτ' τὰ ὡραιότερα μέρη τῆς Ἑλλάδος.

***

Ὁ Θεοτόκης ἦταν ἀπ' τοὺς διαπρεπεστέρους πολιτικοὺς ἄνδρας τῆς ἐποχῆς του.

Διάσημοι ξένοι διπλωμάται τὸν θεωροῦσαν ὡς διπλωματικὴ κορυφὴ καὶ πολλοὶ βασιλεῖς, ὅπως ὁ Κάϊζερ, ὁ Φραγκίσκος Ἰωσὴφ καὶ ὁ Οὐμπέρτος τῆς Ἰταλίας, τὸν ἐκτιμοῦσαν κσὶ τὸν συμβουλεύοντουσαν.

Ὅταν ἦταν νέος ἀκόμη, εἶχε πάει στὸ Λονδῖνο καὶ ζήτησε ἀπὸ τὴν Λυτοκράτειρα Βικτωρία νὰ τὸν δεχθῆ σὲ ἀκρόασι. Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἀκροάσεως αὐτῆς, ἡ Βικτωρία τόσο ἐνθουσιάστηκε ἀπὸ τὸν νεαρὸ διπλωμάτη, ὥστε γύρισε στὸν ὑπασπιστή της καὶ τοῦ εἶπε :

—Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς μοῦ φαίνεται ὅτι εἶνε ὁ μεγαλείτερος Ἕλλην.

ΠΡΟΣΟΧΗ !...

Μένον τὸ «Μπουκέτο» ἀγοράζει εἰς ἀρίστας τιμὰς βιβλία διάφορα καὶ βιβλιοθήκας, παντὸς εἴδους φυλλάδια καὶ μονόφυλλα καὶ σκορπιστὰ ἀκέμη φύλλα παλαιῶν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν, ἡμερολόγια καὶ καζαμίας.